

BIULETYN LUBUSKIEJ OKRĘGOWEJ
IZBY INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA

KWARTALNIK: nr 3/2018 (22)
ISSN2353-3242

Inwestycje Zielonogórskie Centrum Przesiadkowe

Lubuska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa

ul. Kazimierza Wielkiego 10, 66-400 Gorzów Wielkopolski
fax. 95 720 77 17 e-mail: lbs@lbs.piib.org.pl

Dział Członkowski (sprawy członkowskie): 95 720 15 38; 95 720 66 41
Okręgowa Komisja Kwalifikacyjna (uprawnienia budowlane): 95 736 47 17

Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej: 95 736 47 17

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny: 95 736 47 17

biuro czynne: poniedziałek – piątek w godzinach 8.00 – 15.00

źródło: NOT

Placówka Terenowa w Zielonej Górze:

Aleja Niepodległości 22

65-722 Zielona Góra

tel. 68 322 96 24

biuro czynne: wtorek i czwartek w godzinach 12:00 - 16:00

Placówka Terenowa w Żarach:

ul. Bohaterów Getta 9-11 pok. 4

68-200 Żary, tel./fax. 68 475 33 55

biuro czynne: wtorek i czwartek w godzinach 12:00 - 16:00

Biuletyn Lubuskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa

– wydawnictwo samorządu zawodowego cztery razy w roku trafia do rąk najwyższej klasy fachowców w dziedzinie budownictwa. Swoim zasięgiem obejmuje całe województwo, a jego nakład to 3 tysiące egzemplarzy.

Przedstawiane artykuły dotyczą m.in. aktualnie realizowanych inwestycji o kluczowym znaczeniu dla polskiej gospodarki, osiągnięć nauki w dziedzinie budownictwa, najnowszych technologii i materiałów, bezpieczeństwa w budownictwie, także problematyki samorządu zawodowego inżynierów budownictwa.

Jeżeli chcą Państwo dotrzeć do naszych Czytelników z informacją o swoich produktach bądź usługach,

serdecznie zapraszamy do współpracy.

Okręgowa Rada LOIIB

W numerze

- 4 Kto jest kim w LOIIB?**
Kadencja 2018-2022 (cz.2)
- 5-7 Inwestycje**
Zielonogórskie Centrum Przesiadkowe
- 8 Współpraca samorządu**
Finał modernizacji estakady kolejowej w Gorzowie!
- 9 Młodzi inżynierowie**
Braterstwo konstrukcji i energetyki
- 10 Samorząd zawodowy**
XVII Krajowy Zjazd Sprawozdawczo-Wyborczy PIIB
- 11 Inwestycje**
Gorzów. Tramwaje od nowa
- 12-14 Prawo budowlane**
Inspektor nadzoru inwestorskiego przy renowacji obiektów zabytkowych
- 15 Człowiek z charyzmą**
Wspomnienie o Józefie Rybce
- 16 Sport**
Lubuscy inżynierowie świetni w badmintonie!
- 17 Inżynier po godzinach**
Bractwo w Babimoście
- 18 Z życia Izby**
Kalendarium LOIIB. Wydarzenia: czerwiec – wrzesień 2018
- 19 Harmonogram szkoleń na rok 2018 – II półrocze**
- 20 Fotorelacja.**
Nowi inżynierowie z uprawnieniami

Koleżanki i Koledzy

Okres wakacyjny przyniósł nam upały i możliwość pełnego wypoczynku, ale nie wstrzymał bieżących wydarzeń. W dniach 29-30 czerwca br. odbył się XVII Krajowy Zjazd Sprawozdawczo-Wyborczy Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa, na którym dokonaliśmy wyboru władz krajowych samorządu. Nowym Prezesem PIIB został prof. Zbigniew Kledyński. Z naszej Izby do władz krajowych wybrani zostali: Ewa Bosy i Andrzej Cegielnik do Rady Krajowej oraz Piotr Koczwarą do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej. Merytoryczne kwestie Zjazdu wypełniło zagadnienie podnoszenia kwalifikacji zawodowych inżynierów budownictwa. Wychodząc z założenia, iż stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych członków naszego samorządu jest podstawą i gwarancją profesjonalnego wykonywania przez nich samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, co jednocześnie sprzyja wzrostowi prestiżu i rangi zawodu inżyniera budownictwa, jako zawodu zaufania publicznego, Zjazd podjął uchwałę przyjmującą stosowny Regulamin w tej sprawie (relacja ze Zjazdu w dalszej części numeru).

W naszym Izbowym życiu odnotowaliśmy wydarzenie smutne i bolesne. Odszedł od nas na zawsze nasz wspański kolega i przyjaciel – Józef Rybka, o którym wspomnienie znajdziecie Państwo na dalszych stronach. Nie łatwo jest formułować słowa pożegnania osoby tak znanej i szanowanej. Miarą wartości człowieka jest rozmiar pustki, jaką po sobie zostawia. NIC jej nie zapelni. NIC. Może tylko wdzięczność, że Józef był, że jest i pozostanie w naszych sercach i w naszej pamięci teraz i na zawsze, jako oddany sprawom naszego samorządu i jego członkom bez reszty.

Smutek i przygnębienie, spowodowane nagłym odejściem naszego kolegi, nie spowolniły bieżących działań. Decyzją naszej Okręgowej Rady, od 1 listopada br. zmienimy lokalizację siedziby Izby, która mieścić się będzie przy ul. Podmiejskiej – Bocznej 12A w Gorzowie Wlkp. Jednocześnie podjęto decyzję o rezygnacji z wynajmowania pomieszczeń Placówki Terenowej w Żarach. Od 1 października br., Koordynatorem współpracy inżynierów Okręgu Żarskiego z władzami LOIIB, decyzją środowiska został Kolega Rajmund Czerwonajcio, a jego zastępcą Wacław Bryczkowski. Punktem kontaktowym będzie Biuro Zakładu Ogólnobudowlanego przy ul. Żagańskiej 18 w Żarach (szerszą informację znajdziecie Państwo na stronie internetowej Izby).

Pełne ręce roboty ma obecnie Okręgowa Komisja Kwalifikacyjna, która przygotowuje kolejną (jesienną) sesję egzaminacyjną na uprawnienia budowlane, która tym razem przeprowadzona będzie w Zielonej Górze.

Niepokojącą informacją jest inicjatywa Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju w zakresie zmian w naszej ustawie samorządowej. Krajowy Zjazd PIIB wyraził sprzeciw wobec propozycji oddzielnego, ustawowego regulowania zasad funkcjonowania samorządu inżynierów budownictwa i samorządu architektów. Są to bowiem zawody silnie ze sobą związane, uzupełniające się. Nie można zatem sztucznie ich rozdzielać, ograniczając znacząco zakres uprawnień naszej grupy zawodowej. Jeśli podzielacie Państwo takie stanowisko, kierujcie swoje uwagi na adres Izby, bądź bezpośrednio do Pana Artura Sobonia – Sekretarza Stanu w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju.

Kształt i wizerunek naszego samorządu zawodowego powinniśmy tworzyć wszyscy razem, bez podziału na „my” i „oni”, wspólnie budując jego prestiż i pozycję w społeczeństwie.

Chciałabym, by nasz Biuletyn odpowiadał na Państwa oczekiwania. Przekazujcie więc swoje opinie i informacje o ważnych dla Was wydarzeniach i tematach, a my podejmować je będziemy na naszych kartach.

Ewa Bosy, Przewodnicząca Rady LOIIB

Biuletyn Lubuskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa

Wydawca: Lubuska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa, ul. Kazimierza Wielkiego 10, 66-400 Gorzów Wielkopolski, fax. (95) 720-77-17,

E-mail: lbs@lbs.piib.org.pl

Redaktor naczelny: Adam Oziewicz

Projekt i przygotowanie DTP: Robert Nowicki, www.nowik@nowik.net.pl, tel. kom. 608 329 993

Autorzy: dr inż. Ewa Bosy – Przewodnicząca Okręgowej Rady LOIIB, mgr Emilia Kucharczyk, inż. Elwira Kramm, Jacek Drąg

Korekta: Michał Stupczyński

Nakład: 3 000 egzemplarzy

Publikowane w Biuletynie LOIIB artykuły prezentują stanowiska, opinie i poglądy ich autorów. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adjustacji tekstów oraz zmiany tytułów. Przedruki i wykorzystywanie opublikowanych materiałów,

mogą odbywać się wyłącznie za zgodą Redakcji.

Materiałów niezamówionych nie zwracamy.

Ewa Burnos, sekretarz Okręgowej Rady

Inżynier budownictwa lądowego. Ukończyła WSI w Zielonej Górze, studium pedagogiczne przy WSI – jest dyplomowanym nauczycielem zawodu, także Politechnikę Śląską na Wydziale Architektury oraz Wydziale Konserwacji Zabytków Architektury i Urbanistyki. Posiada uprawnienia budowlane do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie w specjalności konstrukcyjno-budowlanej, uprawnienia do projektowania i nadzorowania prac remontowych w strefach i na obiektach zabytkowych. Od 1984 roku w bezpośrednim wykonawstwie, w tym jako kierownik budowy, inspektor nadzoru, projektant, prowadzący przygotowanie inwestycji i remontów do realizacji z ramienia inwestora. W izbie inżynierów od 2001 roku, w kadencji 2003-2006 pełniła funkcję przewodniczącego komisji rewizyjnej. Lubi żeglować, interesuje się astrofizyką, fizyką teoretyczną i radiestezją.

Marcin Pabierowski, zastępca sekretarza Okręgowej Rady

Absolwent Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska Uniwersytetu Zielonogórskiego. Magister i inżynier budownictwa. Ukończył studia podyplomowe w Szkole Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie oraz studia podyplomowe na Wydziale Wiertnictwa, Nafty i Gazu na Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Pracował w PGNiG na stanowisku inspektora nadzoru branżowego przy inwestycjach budowlanych na terenie zakładów górniczych. Jako projektant prowadzi własną działalność gospodarczą, zajmuje się pożarnictwem, budownictwem. Rodowity zielonogórzanin, radny obecnej kadencji, pełni funkcję wiceprzewodniczącego Rady Miasta.

Teresa Domaradzka, skarbnik Okręgowej Rady

Gorzowianka. Inżynier Inżynierii Środowiska po Politechnice Warszawskiej. Korzysta z uprawnień do projektowania i kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń ciepłych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych. Posiada też uprawnienia do wykonywania funkcji projektanta miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Przygotowuje projekty instalacji i sieci sanitarnych, prowadzi nadzory inwestorskie. Działa w Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej w Gorzowie. Mąż Andrzej, dwoje dzieci oraz trzy wnuczki. Wśród zainteresowań wymienia pielęgnację kwiatów w małym ogródku, ale to tylko jedna z jej wielu pasji pozazawodowych.

Wojciech Poręba, zastępca skarbnika Okręgowej Rady

Absolwent Uniwersytetu Zielonogórskiego z tytułem magistra inżyniera budownictwa w specjalności drogi i mosty. Przed studiami ukończył Zespołu Szkół Budowlanych im. Tadeusza Kościuszki w Zielonej Górze z tytułem technika budownictwa. Posiada uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej, także do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności inżynieryjno-hydrotechnicznej. Doświadczenie zawodowe głównie na budowach związanych z hydrotechniką – przy modernizacjach elektrowni wodnych w zakresie wymiany turbozespołów, budowy od podstaw jazów, przepławek dla ryb, kanatów itp. Obecnie na stanowisku dyrektora ds. technicznych w HZBUD Sp. z o.o., pełni też funkcję kierownika budowy przy zadaniach realizowanych na terenie całego kraju. Kocha motocykle i podróże.

Andrzej Cegielnik, członek prezydium Okręgowej Rady

Ukończył Wydział Budownictwa Lądowego Politechniki Szczecińskiej. Posiada uprawnienia budowlane do projektowania bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej oraz certyfikat audytora bezpieczeństwa ruchu drogowego. Członek Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej miasta Gorzowa oraz członek Komitetu Monitorującego Programu Współpracy INTERREG VA Brandenburgia-Polska 2014-2020. Zawodowo związany z branżą drogową. Prowadzi biuro projektów opracowujące dokumentację projektową na rynek polski i niemiecki. Za aktywną działalność zawodową i społeczną odznaczony Srebrną i Złotą Odznaką Honorową Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa oraz Odznaką Honorową za zastugi dla Województwa Lubuskiego, Odznaką Honorową Miasta Gorzowa, Odznaką Honorową „Zastużony Dla Drogownictwa”.

Edward Stefaniak, członek prezydium Okręgowej Rady

Absolwent Uniwersytetu Zielonogórskiego. Wcześniej ukończył Technikum Budowlane – maturę zdał w 1980 roku. Od 1985 roku korzysta z uprawnień budowlanych w specjalności architektura, konstrukcje. Ma też za sobą studia podyplomowe na Wydziale Prawa i Administracji Wyższej Szkoły Zawodowej w Sulechowie. Prowadzi spółkę Domar z o.o., która działa w budownictwie – realizuje projekty, prowadzi nadzory i kieruje budowami. Pan Edward lubi podróże samochodem, lekturę wydawnictw dotyczących wiedzy o społeczeństwie.

Mieczysław Olejniczak, członek prezydium Okręgowej Rady

Inżynier budownictwa lądowego w specjalności budownictwo miejskie i przemysłowe. Ukończył Szkołę Rzemiosł Budowlanych w Poznaniu, Technikum Budowlane nr 2 w Poznaniu oraz Wyższą Szkołę Inżynierską w Zielonej Górze. Posiada uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej i konstrukcyjno-inżynierskiej do kierowania robotami budowlanymi z wyłączeniem obiektów o skomplikowanej konstrukcji, ale też w specjalności konstrukcyjno-budowlanej do projektowania bez ograniczeń, oraz w specjalności konstrukcyjno-budowlanej do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń. Aktywny zawodowo od 1967 roku – zaczynał od stanowiska stażysty, majstra budowy aż po kierownika budowy. Pracował w „mieszkańciówce” i budownictwie towarzyszącym. Od 1989 roku kierował działalnością projektową i realizacyjną. Z kolei od 1992 roku prowadzi prywatne biuro projektowe i realizuje inwestycje. Jego pasją jest wędkarstwo morskie.

Jacek Stróżyna, członek prezydium Okręgowej Rady

Absolwent Wydziału Budownictwa Politechniki Zielonogórskiej – rocznik 2000. Kierunek: konstrukcje budowlane i inżynierskie. Z uprawnień budowlanych korzysta od 2003 roku. Ma własną firmę – projektuje konstrukcje budowlane oraz prowadzi nadzór i kieruje robotami budowlanymi. W organach Izby od 2018 roku, zatem po raz pierwszy w prezydium Okręgowej Rady. Żonaty, dwóch synów: 15 i 9 lat. Poza obowiązkami zawodowymi uwielbia sport, a szczególnie pływanie, bieganie, siatkówkę oraz wycieczki wysokogórskie. Lubi majsterkować – konkretnie stolarstwo i modelarstwo. Czyta literaturę faktu, ogląda dobre filmy. Wśród pasji wymienia też kaligrafię. Jest Honorowym Dawcą Krwi.

Zielonogórskie Centrum Przesiadkowe

„Zintegrowany system niskoemisyjnego transportu publicznego w Zielonej Górze” – imponująca inwestycja, całkowity koszt: niemal 257,4 mln zł. W sumie 23 kontrakty z zakupem fabrycznie nowych pojazdów, z przebudową układu drogowego i budową Centrum Przesiadkowego. Sięgnęliśmy też po dane na temat pozostałych realizowanych projektów.

Program modernizacji systemu komunikacji podzielono na 23 kontrakty – obejmują wszystkie fazy realizacji, od dokumentacji przetargowych, kosztorysowych, prac projektowych, przez dostawy, roboty budowlane oraz nadzory. Skalę zadania obrazuje powierzchnia inwestycji – 26 096 m², w tym powierzchnia zrid 21 696 m² i powierzchnia placu przesiadkowego 4400 m².

KLUCZOWE KONTRAKTY DLA PROJEKTU OBEJMUJĄ:

(1) nowe niskopodłogowe autobusy elektryczne (47 sztuk 12-metrowych pojazdów solo), (2) nowe przegubowe niskopodłogowe autobusy miejskie (17 sztuk 18-metrowych pojazdów z silnikiem Diesla), (3) wyposażenie autobusów komunikacji miejskiej do nowych autobusów z napędem elektrycznym i autobusów z silnikiem diesla oraz wymiana wyposażenia w 10 autobusach solo i 3 autobusach (przegubowych), (4) przebudowę zajezdni autobusowej MZK w Zielonej Górze z budową nowych obiektów kubaturowych, przebudową oraz rozbiórką części istniejących obiektów, budową i przebudową infrastruktury technicznej na terenie przedsięwzięcia oraz przebudową układu komunikacyjnego, (5) budowę Centrum Przesiadkowego oraz parkingu dla samochodów osobowych i rowerów typu Bike&Ride w rejonie dworca PKP wraz z przebudową układu drogowego, w celu skomunikowania Centrum Przesiadkowego z dro-

gami publicznymi, (6) budowę infrastruktury elektro-energetycznej i teletechnicznej wraz z przebudową pętli autobusowych dla systemu stacji ładowania autobusów, (7) dostawę stacji ładowania autobusów elektrycznych na pętlach autobusowych oraz terenie zajezdni, (8) zadaszenie peronów Dworca PKP (zadaszenie ciągu pieszego zapewniającego komunikację pomiędzy peronami dworca PKP a placem przesiadkowym) cały obszar zadaszenia tj. Centrum Przesiadkowego oraz peronów stanowić będą jeden spójny styl architektoniczny – zarówno w zakresie wyglądu, jak i przyjętych rozwiązań materiałowych zadaszeń, (9) przebudowę wiaduktu pod torami PKP przy ul. Batorego w Zielonej Górze, (10) rozbudowę systemu informacji pasażerskiej w czasie rzeczywistym i systemu zarządzania flotą pojazdów MZK (nowoczesne oprogramowanie do tworzenia rozkładów jazdy i zarządzania flotą pojazdów oraz elektroniczne tablice przystankowe), (11) budowę i przebudowę pętli oraz peronów przystankowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

Na kompletną budowę składają się zadania projektowe, budowlane, także wyposażenie, wykończenie i oddanie do użytkownika Centrum Przesiadkowego. Budowniczy przygotowują m.in.: wewnętrzny i zewnętrzny układ komunikacyjny, wraz z infrastruktu-

rą towarzyszącą, przebudują istniejącą infrastrukturę techniczną i wybudują nową infrastrukturę techniczną niezbędną do prawidłowego funkcjonowania Centrum Przesiadkowego. Ponadto wśród zadań są: rozbiórka i demontaż istniejących obiektów znajdujących się w obszarze inwestycji i kolidujących z planowanymi zmianami, zagospodarowanie terenu (m.in. mała architektura, zieleni), dwa obiekty kubaturowe stanowiące łącznie Centrum Obsługi Klienta oraz zaplecze socjalne kierowców i pracowników MZK, obudowanie kładki dla pieszych wraz z niezbędną przebudową fragmentu wiaduktu przylegającego do kładki, układ komunikacji pasażerskiej, zadaszenie placu przesiadkowego, dwa parkingi i jezdnie manewrowe.

WEWNĘTRZNY, ZAMKNIĘTY UKŁAD KOMUNIKACYJNY BĘDZIE OBEJMOWAŁ:

(1) sześć stanowisk (peronów) przystankowych do obsługi autobusów przegubowych długości 18m – po 3 w każdym kierunku, (2) cztery stanowiska postojowe przeznaczone dla autobusów przegubowych (do szybkiego ładowania akumulatorów), (3) dwa stanowiska postojowe przeznaczone do postoju autobusów przegubowych oczekujących, (4) plac manewrowy o powierzchni i formie umożliwiającej funkcjonowanie poszczególnych elemen-

Projekt Miasta Zielona Góra „Zintegrowany system niskoemisyjnego transportu publicznego w Zielonej Górze” współfinansowany z budżetu Unii Europejskiej ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020.

- umowa o dofinansowanie z 30 października 2017 roku
- planowany całkowity koszt realizacji projektu: 257 385 446,11 PLN
- maksymalna kwota wydatków kwalifikowanych to 209 385 695,11 PLN.
- dofinansowanie na realizację projektu: 167 207 000,00 PLN (80% wydatków kwalifikowanych)

tów obsługi podróżnych, a także obsługi taboru MZK, (5) parking dla rowerów (wydzielony, obudowany), (6) połączenie komunikacyjne projektowanych peronów autobusowych z istniejącym peronem kolejowym oznaczonym, jako peron 1 i 3, (7) połączenie komunikacyjne planowanego placu przesiadkowego z ciągiem pieszym znajdującym

się na wiadukcie ul. Sulechowskiej (poprzez zastosowanie schodów, dźwigu osobowego, obudowanej kładki dla pieszych).

Aktualny poziom zaawansowania prac na inwestycji to około 30 procent – usunięto większość kolizji sieciowych, kończą się prace przy budowie kolektora deszczo-

wego, ułożono część krawężników układu komunikacyjnego oraz część nawierzchni dróg i parkingów, trwają prace kubaturowe przy budynku oraz prace związane z realizacją zadania zarówno w rejonie budynku centrum, jak również na peronach PKP.

FUNKCJE CENTRUM PRZESIADKOWEGO

Plac przesiadkowy będzie centralnym węzłem komunikacji miejskiej. Obsługa ruchu pasażerskiego miejskich linii autobusowych, rozszerzona zostanie o zabudowę usługową z zakresu informacji i komunikacji. Modernizacja, przebudowa i budowa układu komunikacyjnego zakłada realizację peronów autobusowych, obiektów i urządzeń związanych z obsługą komunikacji, w tym zewnętrznego biegu schodowego, ogólnodostępnego zewnętrznego dźwigu osobowego i obudowanej kładki dla pieszych łączącej teren inwestycji z ciągiem pieszym istniejącego wiaduktu w ciągu ul. Sulechowskiej. Integracja wszystkich funkcji zachodzi w obszarze zadanego placu przesiadkowego. Realizacja inwestycji ma też na celu bezpośrednią poprawę komunikacji w zakresie obsługi ruchu pieszych terenów przyległych i uatrakcyjnienie przestrzeni publicznej pod względem użytkowym i wizualnym.

Projektowany plac przesiadkowy rozumiany jako nieregularna przestrzeń wytyczona z ruchu kołowego, w obrębie którego znajdują się perony autobusowe, ze względów funkcjonalno-użytkowych przekryty zostanie wolnostojącym zadaniem. Przekrycie obejmuje obszary peronów autobusowych oraz przejść pomiędzy peronami, centralnej płyty placu z zabudową usługową. Przekrycie zadania wykonane z tafli szklanych tworzyć ma przestrzeń przyjazną podróżnym.

Obszar komunikacji kołowej przeznaczony dla pojazdów komunikacji miejskiej zostaje nieprzekryty.

W celu skomunikowania obszaru Centrum Przesiadkowego i poprawienia dostępności, również dla osób z niepełnosprawnością ruchową, z istniejącym wiaduktem ciągu ul. Sulechowskiej w przestrzeni placu przesiadkowego usytuowane będą obiekty i urządzenia związane z obsługą komunikacji pieszych. Projektuje się obudowaną kładkę, do której dostęp zapewniony jest z poziomu płyty placu przesiadkowego przez otwarty, zewnętrzny bieg schodowy lub ogólnodostępny dźwig osobowy. Także zewnętrzną windę zlokalizowaną we wschodniej części placu przesiadkowego przystosowaną do przewożenia osób niepełnosprawnych, w tym osób poruszających się na wózku inwalidzkim. Na przecięciu głównego traktu pieszego, wzdłuż południowej elewacji budynku nr 2 lokalizuje się zewnętrzną, otwartą kładkę schodową, która będzie przekryta na całej długości.

Zadanie inwestycyjne zakłada realizację kompleksu dwóch budynków usługowych,

związanych bezpośrednio z obsługą pasażerów Centrum Przesiadkowego – poczekalnia, kasy, punkt informacyjny, zaplecze sanitarne oraz funkcje uzupełniające – zaplecze socjalne pracowników, pomieszczenia techniczne i porządkowe. Każdy z budynków stanowi konstrukcyjną i technologiczną całość, pozwalającą na ich niezależne funkcjonowanie.

Budynek nr 1. Budynek usytuowany po zachodniej stronie placu przesiadkowego, pełnić ma funkcję Punktu Obsługi Pasażerów. Ze względów funkcjonalno-użytkowych obiekt podzielony na niezależne obszary: usługowy – sala obsługi pasażerów z wydzielonymi stanowiskami obsługi, socjalny – przeznaczony dla pracowników, poczekalnia – przeznaczona dla podróżnych. Dostęp do każdego z obszarów zapewniony jest przez niezależne wejście z ogólnodostępnej przestrzeni placu przesiadkowego, tworząc czytelny podział funkcji.

Budynek nr 2. Budynek usytuowany po wschodniej stronie placu przesiadkowego, pełnić ma funkcje związane z obsługą ruchu pasażerów. Ze względów funkcjonalno-użytkowych obiekt podzielono na cztery niezależne obszary: poczekalnia – przeznaczona dla podróżnych, toalety ogólnodostępne dla podróżnych, socjalny – przeznaczony dla kierowców MZK, zaplecze techniczne. Do każdego z obszarów prowadzi niezależne wejście z ogólnodostępnej przestrzeni placu przesiadkowego, tworząc czytelny podział funkcji.

ARCHITEKTURA CENTRUM PRZESIADKOWEGO

Elementem centralnym założenia jest plac przesiadkowy, stanowiący wydzieloną

przestrzeń o nieregularnym zarysie wynikającym z przyjętego układu komunikacyjnego, wyłączony z ruchu kołowego, w obrębie którego sytuuje się perony autobusowe, budynki usługowe informacji i komunikacji oraz obiekty i urządzenia związane z komunikacją pieszą. Przekrycie peronów autobusowych, traktów pieszych oraz ciągu prowadzącego na wiadukt realizuje się w formie wolnostojącego zadaszenia. Kształt oraz kubatura zespołu zabudowy Centrum Przesiadkowego limitowana jest przez wysokość istniejącego wiaduktu i przyjęte rozwiązania w zakresie układu komunikacyjnego.

Najważniejszy z punktu widzenia architektonicznego element Centrum Przesiadkowego stanowi zadaszenie placu przesiad-

kowego, będące przestrzenną dominantą całego założenia. Z uwagi na wymagane walory użytkowe i estetyczne oraz fakt, iż zadaszenie stanowić będzie piątą elewację Centrum Przesiadkowego, widoczną z wiaduktu drogowego ciągu ul. Sulechowskiej, projektuje się przekrycie zadaszenia ze szkła przezroczystego i częściowo nieprzezroczystego – szkło mleczne. Forma architektoniczna budynku nr 1 i budynku nr 2 projektowana jako spójna, jednorodna materiałowo. Elewacje obu obiektów częściowo przeszklone, w systemie szklenia strukturalnego w układzie fasady słupowo-ryglowej. Wypełnienie szkłem transparentnym na całą wysokość użytkową pomieszczeń, z pasem szkła nieprzezroczystego, emaliowanego od strony wewnętrznej, na wysokości pasa atyki budynku.

Inwestycje budowlane w Zielonej Górze

O kluczowe budowy realizowane z ZIT w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym, oraz finansowane wyłącznie z budżetu miasta zapytaliśmy Janusza Kubickiego, prezydenta Zielonej Góry.

Najważniejsze inwestycje budowlane aktualnie realizowane w ramach MOF Zielona Góra?

Janusz Kubicki: – To między innymi budowy dróg, infrastruktury rowerowej, zadania rewitalizacyjne, termomodernizacje obiektów, zagospodarowania terenów. Wśród najważniejszych zagospodarowanie zdegradowanej przestrzeni publicznej na terenie miasta za 33,7 mln zł, budowa infrastruktury rowerowej na terenie MOF za niemal 34 mln zł czy budowa ulicy Aglomeracyjnej wraz ze ścieżkami rowerowymi za 22,6 mln zł (pełna lista z finansowaniem poniżej).

- **budowa** ul. Aglomeracyjnej wraz ze ścieżkami rowerowymi (22 621 590,29)
- **budowa** infrastruktury rowerowej na terenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zielonej Góry (33 919 779,18)
- **budowa** infrastruktury rowerowej na terenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zielonej Góry – etap II (626 536,40)
- **modernizacja** energetyczna budynków użyteczności publicznej w Zielonej Górze – etap II (9 440 923,68) [Zespół Szkół Technicznych ul. Wrocławska 65a, Szkoła Podstawowa nr 8 przy ulicy Kąpielowej, Miejskie Przedszkole nr 21 z Oddziałami Integrycyjnymi przy ul. Rydza Śmigłego 5, Miejskie Przedszkole nr 25 przy ul. Aleja Wojska Polskiego 82a, Miejskie Przedszkole nr 38 przy ul. Braniborskiej 13]
- **przebudowa i rozbudowa** budynku na potrzeby Młodzieżowego Centrum Kultury

i Edukacji Dom Harcerza (5 861 689,01)

- **udostępnianie zasobów** przyrodniczych i terenów rekreacyjnych w Zielonej Górze (7 435 055,53) [park w sołectwie Ochla przy ulicy Ochla-Zagańska, park Sowińskiego, park w Kietpinie, park przy ulicy Partyzantów]
- **zagospodarowanie** zdegradowanej przestrzeni publicznej na terenie miasta Zielona Góra (33 732 315,19) [rewitalizacja parku Winnego, zagospodarowanie terenu wzdłuż cieku wodnego Myszka – Gęśnik na cele parku miejskiego Park Odkrywców w Zielonej Górze, zagospodarowanie terenu wokół Filharmonii Zielonogórskiej i iluminacja kościoła p.w. Matki Bożej Częstochowskiej, budowa systemu monitoringu Miasta dla podobszaru A i D, budowa drogi wewnętrznej (ul. Źródłana – sięgacz), zagospodarowanie Placu Teatralnego i Placu Matejki]

Czy miasto ma kłopot z wyłanianiem wykonawców w przetargach dla inwestycji MOF?

– Oczywiście. To obecnie powszechne zjawisko. Problem dotyczy wszystkich inwestycji, nie tylko tych o znacznych kosztach. Borykamy się ze wszystkimi możliwymi deficytami – z brakiem ofert, wtedy najczęściej podejmujemy negocjacje. Zbyt wysoką wartością ofert – w zależności od wielkości przekroczeń, albo powtarzamy postępowania przetargowe, albo dokładamy środki. Próbuje również wydłużać terminy realizacji za-

dań w kolejnych postępowaniach, licząc na obniżenie wartości ofert. W efekcie ograniczamy dodatkowo zakresy niektórych zadań, bywa, że z części rezygnujemy.

Miejskie inwestycje realizowane bez współfinansowania, jedynie z budżetu Miasta?

– W tym segmencie ogółem w 2018 realizujemy 25 inwestycji drogowych za 86,7 mln zł oraz 27 pozostałych za 65,3 mln zł. Wśród najważniejszych są budowa ronda na skrzyżowaniu ulic Wrocławskiej i Pułkownika Witolda Pileckiego, program budowy miejsc parkingowych w Zielonej Górze czy budowa hali sportowej przy Publicznej Szkole Podstawowej w Ochli (lista najważniejszych z finansowaniem poniżej).

- **budowa** ronda na skrzyżowaniu ulic Wrocławskiej i Pułkownika Witolda Pileckiego (7 314 192,56)
- **rozbudowa** infrastruktury drogowej (ul. Stefana Wyszyńskiego – ul. Monte Cassino) (1 213 319,2)
- **budowa** ul. Ceramicznej (2 011 331,17)
- **przebudowa** nawierzchni dróg na Osiedlu Bajkowym (406 527,3)
- **program budowy** miejsc parkingowych w Zielonej Górze (3 642 611,5)
- **budowa** systemu wypożyczalni rowerów na terenie miasta Zielona Góra (5 490 720 (2018 – 1.523.232,00)
- **budowa** hali sportowej przy Publicznej Szkole Podstawowej (Ochla) (2 889 596,37)
- **budowa** stołówki w III Liceum Ogólnokształcącym (1 211 369,08)

oprac. na podstawie materiałów UM Zielona Góra

Adam Oziewicz

Finał modernizacji estakady kolejowej w Gorzowie!

Budowa uciążliwa dla mieszkańców, ale jakże ważna... Dwukilometrowy, stuletni obiekt kluczowy dla architektury, komunikacji i w ogóle dla budownictwa będzie oddany do użytku z niewielkim opóźnieniem – nie we wrześniu, a w grudniu przejadą pierwsze pociągi.

Działania modernizacyjne prowadzone są na całej długości estakady. Na ukończeniu są prace nad niszami, budowa nowego toru i płyty żelbetowej na stacji Gorzów. Mimo szerokiego frontu i tempa robót, dodatkowy zakres prac wymaga utrzymania dotychczasowej komunikacji zastępczej do grudnia. Przypomnijmy, inwestycja miała być zrealizowana do 10 września. Ale podczas rekonstrukcji obiektu niezbędne okazały się dodatkowe roboty. Należało m.in. wzmocnić wszystkie ceglane nisze i przyczółki modernizowanych wiaduktów kolejowych. Zwiększonego zakresu prac wymagał mur oporowy, ustalano także i zmieniano przebieg nieokreślonych wcześniej instalacji kablowych.

Zdjęcia estakady z końca lipca – wykonał je, korzystając z zaproszenia gorzowskiego oddziału Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Komunikacji Rzeczpospolitej Polskiej. Grupa była na wycieczce dydaktycznej. Po placu budowy oprowadzał Maciej Młokosiewicz – przedstawiciel głównego wykonawcy robót opowiedział też o postępach robót. Co aktualnie na estakadzie? Koniec prac m.in. przy zbrojeniu i betonowaniu łuków nad niszami. Równocześnie nowe tory układane są na odnowionych i wyrównanych przestach między wiaduktami od Herberta do Chrobrego oraz od Wodnej do Garbary. Na stacji Gorzów budowana jest ostatnia, środkowa część płyty żelbetowej nad przejściem pod torami. Betonowane są także nowe schody. Widać prace przy budowie szybów windowych i kanalizacji. Wykonawca układa instalacje teletechniczne, elektryczne od urządzeń sterowania ruchem kolejowym.

Inżynierowie pracujący przy estakadzie podkreślają, że betonowy wierzch starej elewacji na głębokości od 5 do 8 cm był bardzo skorodowany. Dlatego na całej długości budowli skuto osłabioną, kruszejącą warstwę, zamontowano siatki zbrojeniowe, wzmocniono je metodą torkretowania na sucho z odtworzeniem historycznych ryflowań. Do zaobserwowania są boniowa-

nia na podporach od strony Spichrzowej. Z kolei nad niszami już są gotowe wypełnienia przestrzeni między poszczególnymi nawami. Wybrano tzw. pianobeton – materiał dwukrotnie lżejszy od betonu. Dlaczego akurat taki? Z uwagi na zabytkowy charakter estakady i jej stan techniczny, inżynierowie musieli zastosować takie technologie, które pozwolą na odciążenie dawnej konstrukcji. Wcześniej budownicy wzmocnili wszystkie sklepienia ceglane. Ponadto na skraju estakady już zabetonowano płaszczyznę żelbetową, włącznie z chodnikami sztabowymi i gzymsem.

Na całą estakadę m.in. na wspomniane wypełnienia trafiło 5 tys. metrów sześciennych pianobetonu, czyli w przybliżeniu około 500 ciężarowych betoniarek. Na wypełnieniu będą zamontowane płyty betonowe, a do nich będzie zamocowany tor. Co ciekawe, dotąd układ statyczny obiektu przenosił wszelkie obciążenia przez sklepienia ceglane na podpory. Teraz tę funkcję przejmie na siebie nowy płaszczyznę żelbetową, właśnie on przeniesie obciążenia na podpory, a potem do gruntu. To dlatego przestrzeń łukowa między nawami mogła być wypełniona lżejszym materiałem.

Przypomnijmy, remontowana estakada ma 2116 metrów, na szczycie budowli

niebawem będzie nowa linia jednotorowa. Obiekt powstawał w latach 1905 – 1914. Jest częścią trasy 203 Tczew – Kostrzyn. Składa się z 50 sklepień ceglanych, 5 konstrukcji inżynierskich (wiadukty kolejowe), murów oporowych na estakadzie dworcowej. Stan estakady dotąd nie pozwalał pociągom jechać szybciej niż 40 km/h – niebawem to się zmieni. Kompleksowa przebudowa przywróci estakadzie pierwotne właściwości użytkowe, w szczególności wszystkim obiektom inżynierskim oraz układowi torowemu z siecią sterowania ruchem kolejowym (SRK), energetyczną i łączy. W rezultacie nastąpi poprawa dostępności infrastruktury komunikacyjnej oraz wyeliminowane zostaną bariery architektoniczne. Najbardziej odczuwalny efekt modernizacji? Pociągi osobowe będą mogły pokonywać estakadę z prędkością do 120 km/h, z kolei składy towarowe do 70 km/h, dopuszczalny nacisk zwiększy się do 221 kN/osi. Do tego na peronie drugim – dotąd zamkniętym – będą uruchomione windy osobowe. Na dworcu głównym będzie również zamontowany system monitoringu na peronach i w tunelu. Całkowity koszt prac brutto to 115 mln 600 tys. zł, kwota netto 90 mln 500 tys. zł. Wysokość dofinansowania z UE: 81 mln zł, netto 77 mln zł (poziom około 85 procent).

Adam Oziewicz

Braterstwo konstrukcji i energetyki

Łączy ich wiele: są po Zespole Szkół Elektronicznych w Zielonej Górze, ukończyli ten sam uniwersytet, działają w lubuskiej Izbie, ale nade wszystko są braćmi. W naszym cyklu Rafał Kołodziejczyk – konstruktor budowlany, oraz Michał Kołodziejczyk – inżynier elektrotechnik.

**Michał
Kołodziejczyk**

Bracia są rodowitymi zielonogórzanami. Starszy Rafał, maturę w zespole szkół elektronicznych zdał w 1998 roku. Zaczynał naukę na Politechnice, ale ma dyplom uniwersytecki – zielonogórska uczelnia w czasie jego studiów zmieniła status. Jest inżynierem budownictwa z tytułem magistra, obronił pracę w 2006 roku na budownictwie, w specjalizacji konstrukcje budowlane na wydziale inżynierii lądowej i środowiska. Tuż po studiach, przez pół roku pracował na budowie. Po tym okresie w jednym z zielonogórskich biur projektowych zajmował się głównie budownictwem przemysłowym. Później wrócił jeszcze na krótko na plac budowy, aby w 2009 roku zdecydować się na własną działalność projektową – firmę prowadzi do dziś.

Bohater naszej serii przedstawiającej młodych inżynierów korzysta z uprawnień budowlanych w zakresie projektowania bez

ograniczeń – egzamin zdał w 2011 roku. Ostatnio najwięcej zaangażowania kieruje w pracę przy obiektach mieszkaniowych w Zielonej Górze – m.in. na Czarkowie, na osiedlu Łężyca. Projektuje również budynki użyteczności publicznej – dyskonty spożywcze. Ma też na swoim koncie dokumentację konstrukcji dla elektrociepłowni w Zielonej Górze. Pan Rafał jest aktywny w lubuskim samorządzie inżynierów – obecna kadencja jest jego drugą. Był delegatem na zjazd okręgowy LOIIB w kadencji 2014-2018 oraz 2018-2022. Aktualnie działa w komisji ds. etyki.

Michał Kołodziejczyk – również zielonogórzanin i również absolwent zespołu szkół elektronicznych. Jest magistrem inżynierem elektrotechnikiem po Uniwersytecie Zielonogórskim, studiował na wydziale elektrycznym. Dyplom uzyskał w 2009 roku. Ostatnia jego inwestycja to park Winny w Zielonej Górze, czyli Palmiarnia – miał udział w projektowaniu części elektrycznej. Nieco wcześniej działał przy dokumentacji dla parku Sowińskiego. Z kolei jeszcze w poprzednim miejscu pracy przygotowywał projekt dla wydziału prawa Uniwersytetu w Zielonej Górze.

Specjalizuje się w projektowaniu dla energetyki – opracowuje dokumentację dla przyłączy i linii kablowych oraz przy przebudowach sieci średnich i niskich napięć.

Ma uprawnienia budowlane do projektowania w pełnym zakresie, uzyskał je w 2015 roku. W dalszej perspektywie nie wyklucza ubiegania się o uprawnienia wykonawcze. Podobnie jak brat działa na rzecz samorządu zawodowego, ale nieco krócej – delegat na zjazd okręgowy LOIIB kadencji 2018-2022, co ciekawe, również jest członkiem komisji ds. etyki. Bywa, że panowie Rafał i Michał kooperują, współpracują przy projektach – architekci często zlecają pracę obu braciom-inżynierom, ale biura mają rozdzielone, jedno jest w Zielonej Górze, a drugie w oddalonej o kilka kilometrów Świdnicy.

**Rafał
Kołodziejczyk**

Adam Oziewicz

KOALICJA OBYWATELSKA

Platforma Obywatelska Nowoczesna

POZYCJA 6

DO SEJMIKU

Okręg nr 1 (Gorzów, pow. gorzowski, pow. strzelecko-drezdenecki)

ANDRZEJ CEGIELNIK

Materiał sfinansowany przez KKW Platforma Nowoczesna Koalicja Obywatelska

wybory samorządowe 2018

www.lbs.piib.org.pl

XVII Krajowy Zjazd Sprawozdawczo-Wyborczy PIIB

Warszawa. 29 i 30 czerwca br. obradował XVII Krajowy Zjazd Sprawozdawczo-Wyborczy Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa. Podsumowano działalność samorządu inżynierów budownictwa w roku 2017 i wybrano władze na kadencję 2018–2022. Wybrano też nowego prezesa KR PIIB, to Zbigniew Kledyński.

Wtegorocznym, XVII Krajowym Zjeździe uczestniczyli delegaci ze wszystkich 16 okręgowych izb, także z lubuskiej – Ewa Bosy, Andrzej Cegielnik, Tadeusz Glapa, Mirosław Gruszecki i Piotr Koczwarą. Andrzej Roch Dobrucki, prezes Krajowej Rady PIIB w wystąpieniu otwierającym obrady podkreślił, że inżynierowie budownictwa zawsze chce-

członków i o tym trzeba pamiętać, i brać odpowiedzialność za samorząd i to, co wokół się dzieje”.

W oficjalnej części zjazdu głos zabrali także zaproszeni na obrady goście. Artur Soboń, wiceminister w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju stwierdził: – Ci, z którymi dotychczas współpracowałem, to eksperci i obrońcy środowiska. Zapewniam, że prace nad ustawą o zawodach nie doprowadzą do dezintegracji procesu inwestycyjno-budowlanego. Szanujemy racje zarówno architektów, jak i inżynierów budownictwa. Przygotowujemy przepisy funkcjonalne i uwzględniające specyfikę obu zawodów.

Pierwszego dnia obrad wybrano nowe władze PIIB na V kadencję, 2018-2022. Prezesem KR PIIB na V kadencję został wybrany Zbigniew Kledyński – uzyskał 107 głosów, jego kontrkandydat – Mieczysław Grodzki otrzymał poparcie 86 delegatów. – Dotożę wszelkich starań, aby wasze kompetencje i możliwości wykorzystać dla dobra naszego samorządu – zadeklarował tuż po ogłoszeniu wyników prof. Zbigniew Kledyński, nowy prezes PIIB. Pierwszego dnia obrad wybrano także przewodniczącą poszczególnych krajowych komisji.

Drugi dzień zjazdu rozpoczęto od wręczenia Złotej Odznaki Stowarzyszenia Techników Polskich w Wielkiej Brytanii Andrzejowi R. Dobruckiemu w podziękowaniu za długoletnią współpracę. Przekazania odznaki dokonał Piotr Dudek, wiceprezes STP. Następnie dokonano wręczenia Honorowych Odznak PIIB. Złotymi Odznakami uhonorowano – Mariusza Dobrzeńckiego i Tomasza Grzeszczaka, natomiast Srebrną – Krystynę Trojan. Ustupającemu prezesowi Andrzejowi Rochowi Dobruckiemu nadano tytuł Honorowego Prezesa PIIB.

Delegaci przyjęli Stanowisko Zjazdu, w którym wyrazili sprzeciw w sprawie dezintegracji zawodów architekta i inżyniera budownictwa w związku z trwającymi pracami nad projektem ustawy o architektach i inżynierach budownictwa. Zatwierdzono także program działania PIIB w kadencji 2018-2022. Delegaci, większością głosów przyjęli Regulamin podnoszenia kwalifikacji zawodowych inżynierów budownictwa. W czasie obrad zatwierdzono także budżet na rok 2019 r. oraz przyjęto sprawozdanie Komisji Uchwał i Wniosków XVII Krajowego Zjazdu PIIB.

oprac. redakcja Biuletynu LOIIB

li mieć swój samorząd zawodowy, silną organizację, która będzie reprezentować i bronić interesów środowiska. W ciągu minionych lat taką organizację udało się zbudować i należy o nią dbać, nie prowadzić do federalizacji samorządu zawodowego. Zauważył, że w ramach wzajemnej pomocy i samorządowej odpowiedzialności okręgowe izby powinny się wzajemnie wspierać. Zwrócił uwagę na główne kierunki działań w przyszłości oraz zarysował perspektywę czekających prac w V kadencji. Troskę R. Dobruckiego wzbudziło należyte i sumienne, zgodne z zasadami Kodeksu etycznego, wykonywanie zawodu przez członków PIIB. Zaakcentował, że „losy samorządu zależą od każdego z jego

Najważniejsze dane statystyczne PIIB

- 115 983 – liczba członków PIIB na dzień 31 grudnia 2017 r.
- 5993 – nowi członkowie przyjęci w 2017 r.
- 53,78 procent nowo przyjętych miało 35 lat i mniej, a 19,99 procent była w wieku 36-45 lat
- 61 358 członków PIIB reprezentowało budownictwo ogólne (52,90 procent)
- 22 093 członków PIIB reprezentowało branżę sanitarną (19,05 procent)
- 17028 członków PIIB reprezentowało branżę elektryczną (14,68 procent)
- 8697 członków PIIB reprezentowało budownictwo drogowe (7,50 procent)
- 2302 członków PIIB reprezentowało budownictwo mostowe (1,98 procent)
- 1812 członków PIIB reprezentowało budownictwo kolejowe (1,56 procent)
- 1574 członków PIIB reprezentowało budownictwo wodno-melioracyjne (1,36 procent)
- 1004 członków PIIB reprezentowało budownictwo telekomunikacyjne (0,87 procent)
- 96 budownictwo hydrotechniczne (0,08 procent)
- 19 osób liczyła najmniejsza grupa reprezentująca budownictwo wyburzeniowe
- 5 922 osoby uzyskały uprawnienia budowlane w 2017 r.
- 83,12 procent – średnia zdawalność testu mierzona w skali kraju dla obydwu sesji egzaminacyjnych na uprawnienia budowlane w 2017 r., natomiast 75,67 procent wynosiła średnia zdawalność egzaminu ustnego mierzona na tych samych zasadach

Gorzów. Tramwaje od nowa

Po realizacji szerokiego programu w mieście nie będzie już starych szyn – w budowie: torowiska w Kostrzyńskiej, Sikorskiego. W planach: Chrobrego, Mieszka I, Kazimierza Wielkiego. Na tramwaje już czekają linie na Warszawskiej i Walczaka. A to nie wszystko, co szykuje MZK, bo przecież jeszcze nowy tabor i modernizacja zajezdni.

Już niebawem modernizacja zajezdni tramwajowej – przedsięwzięcie szacowane na 5 mln zł. Prace planowane są na bieżący i przyszły rok. Największą częścią zadania jest budowa myjni, reszta to istotne detale związane z przystosowaniem zajezdni do nowych wozów właśnie budowanych w bydgoskiej PES-ie. Jednak strategiczną i główną pozycją finansową budowy systemu zrównoważonego transportu zbiorowego w Gorzowie jest zakup 14 pojazdów tramwajowych niskopodłogowych. Co z kontraktem? W ostatnim czasie PESA przeszła w ręce Polskiego Funduszu Rozwoju – organizacja finansowa ma w przedsiębiorstwie sto procent udziałów. Zgodnie z polityką nowego właściciela, firma koncentruje się na budowie pojazdów szynowych. Portfel zamówień ma być ograniczany – nie wszystkie kontrakty PESA musi realizować. Ale co istotne, umowa Gorzowa ze spółką nie jest w żadnym stopniu zagrożona. Pierwszy z zamówionych tramwajów ma być na miejscu w drugiej połowie stycznia 2019 roku.

Przypomnijmy, pierwowzorem dla gorzowskich tramwajów jest Twist już jeżdżący w Częstochowie i Chorzowie, ale przystosowany do specyficznych warunków miasta. Model dla Gorzowa ma trzy cztery z wózkami obrotowymi, po to, aby koła nie cięły szyn. – Tego problemu nie przewidzieli na przykład Warszawa – kupiła wózki sztywne i naraziła się na problemy w eksploatacji. Nas nie stać na taką

niefasobliwość – zwraca uwagę Roman Maksymiak, prezes MZK.

Konfiguracja zamówionych tramwajów? Niskopodłogowe z kilkuprocentowymi, niezauważalnymi wzniesieniami, aby uniknąć stopni. Rezultat? Podłoga tramwaju w komplecie nie wymaga pokonywania żadnych schodków od wejścia aż po wnętrze pojazdu. Trzeba też wiedzieć, że PESA dla Gorzowa szykuje 24-metrowe tramwaje dwukierunkowe z drzwiami po obu stronach (w sumie po cztery wejścia z każdej strony). W związku z tym, jest mniej siedzeń niż w wersjach jednokierunkowych. Takie warunki wymuszone są krańcówkami bez pętli nawrotowych. Nowe tramwaje będą wyposażone w klimatyzację, monitoring z okamerowaniem wewnątrz i na zewnątrz.

Zakup nowych tramwajów oznacza przebudowę zajezdni – musi obsłużyć nowy tabor. Ponadto pojazdy wymagają zakupu wozów technicznych, także dźwigu do podnoszenia nowych tramwajów oraz oprzyrządowania. W sumie to wydatek rządu 10 mln zł. W samej zajezdni na przebudowę czekają wszystkie kanały, pomosty. MZK musi też zainstalować nowy dźwig do montażu i demontażu podzespołów w górnej części Twistów. Poza nowymi torowiskami i trakcją wspomniane elementy w zajezdni są warunkiem skierowania nowego pojazdu do homologacji w Gorzowie. Kolejną nowość w Gorzowie to system informacji

pasażerskiej na 43 przystankach dla tramwajów i autobusów – ten element będzie realizować miasto, nie MZK.

Przypomnijmy, Gorzów do obsługi obecnych linii tramwajowych codziennie musi mieć 13 pojazdów. Co prawda, teraz nie potrzebuje ani jednego, bo trwa przebudowa torowisk i tego typu wozy są zastąpione autobusami. Jednak po wszystkich remontach i budowie nowej trasy na Górczyn, tramwaje i ich zaplecze będą musiały funkcjonować bezawaryjnie. Dlatego MZK nie rezygnuje ze starych „helmutów” – właśnie je modernizuje. Będą wykorzystane jako rezerwowe. – Zapas w postaci starych modeli dlatego, bo trudno oczekiwać od nowych stu procentowej sprawności, zawsze trzeba być zabezpieczonym przed usterkami czy awariami. Pojazdy PES-y są naszpikowane elektroniką i w każdym momencie może coś zawieść – zauważa prezes miejskiej spółki. Stąd asekuracja... Dziesięć starych tramwajów ma być przygotowanych do jazdy – mają być w pełni sprawne i kolorystyką nawiązywać do nowych pojazdów. Część z nich już jest gotowa, z odrestaurowanym, na nowo pomalowanym nadwoziem. Z kolei w środku pojazdy mają wymienione oświetlenie, odnowione siedzenia, także część podzespołów. Remont jednego pojazdu nie przekroczy 100 tys. zł (30 tys. zł – koszt materiałów, 70 tys. zł – robocizna).

Adam Oziewicz

Inspektor nadzoru inwestorskiego przy renowacji obiektów zabytkowych

WPROWADZENIE

Działalność inwestycyjno-budowlana to przede wszystkim realizacja nowych obiektów budowlanych, natomiast znacznie mniej uwagi poświęca się już użytkowanym zasobom budowlanym, do których należą nie tylko budynki, ale też budowle, obiekty małej architektury czy urządzenia budowlane, które wymagają utrzymania w należytym stanie technicznym i estetycznym [1]. Wśród tych zasobów są obiekty zabytkowe, które wymagają szczególnej troski. Zabytki są bowiem materialnym dziedzictwem narodowym dziedzictwa kulturowego człowieka. Zakres i formy ochrony oraz opieki nad zabytkami przez ich właścicieli i użytkowników reguluje przede wszystkim ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami [2].

Obowiązek zgodnego z przepisami użytkowania i zarządzania obiektem zabytkowym spoczywa na jego właścicielu lub zarządcy i polega w szczególności na zapewnieniu warunków naukowego badania i dokumentowania zabytku, prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku, zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie, korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości, popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku oraz jego znaczeniu dla historii i kultury.

Często nieprzemyślane remonty i renowacje degradują wartość zabytku. W wielu przypadkach prowadzone roboty budowlane w sposób nieprawidłowy, powodują niszczenie zabytku, a jednocześnie są marnotrawstwem środków finansowych. Skutki raz źle przeprowadzonych robót budowlanych mogą nieodwracalnie i na zawsze pozbawić zabytek pełnej jego wartości.

W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane nie występują pojęcia „renowacja budynków”, „modernizacja budynków” czy „adaptacja”. Ustawodawca uznał, że w sposób wystarczający i pełny pojęcia te można zastąpić pojęciem przebudowa albo remont. Przyjęto więc, że każde przedsięwzięcie inwestycyjne wobec zabytkowej substancji budowlanej to remont konserwatorski, który nie

jest jej konserwacją bieżącą, ale obejmuje roboty budowlane oraz prace restauratorskie [3]. Renowacja jak i modernizacja czy adaptacja nie jest budową, ale ma na celu ulepszenie już istniejącego budynku. Takie niejednoznaczne pojęcia często prowadzą do błędnych (świadomych i nieświadomych) interpretacji, niejasności i sporów między inwestorem a organami administracji publicznej. Potocznie przyjmuje się, że modernizacja jest wykonywaniem w istniejącym budynku robót budowlanych, polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego, powodującego jego unowocześnienie poprzez wprowadzenie nowych, lepszych, sprawniejszych wyposażenia, podnoszących komfort. Adaptacja to przekształcenie obiektu, polegające na przystosowaniu go do odmiennych celów niż te, którym służył dotychczas. Renowacja obiektu lub jego części to odnowienie lub odświeżenie elementów całego obiektu lub jego części [3].

Realizowane przedsięwzięcia inwestycyjne obejmujące roboty renowacyjne w obiektach zabytkowych albo objętych ochroną konserwatorską (na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub ujęte w gminnej ewidencji zabytków) często są duże i drogie. Takie inwestycje przede wszystkim wymagają wytonienia wykonawcy oraz osób pełniących funkcje kierownika budowy (robót) i inspektora nadzoru inwestorskiego, posiadających wysokie kwalifikacje i wieloletnią praktykę przy renowacji budynków, objętych ochroną konserwatorską. Są to zadania odpowiedzialne, często niezwykle trudne i ważne. Przy wyborze wykonawcy inwestor powinien kierować się nie tylko kryterium w postaci ceny za wykonanie określonych prac, lecz również zwerifikowanymi informacjami dotyczącymi doświadczenia w realizowaniu inwestycji na obiektach zabytkowych, posiadanymi kwalifikacjami w oparciu o dokumentację budowlaną wykonanych dotychczas prac, protokoły odbioru, bądź odpowiednich referencji od innych inwestorów.

Celem publikacji jest przedstawienie złożoności prac renowacyjnych, w szczególności obiektów zabytkowych oraz

scharakteryzowanie podstawowych wymagań stawianych osobom pełniącym funkcje inspektora nadzoru inwestorskiego, bowiem niewiele uwagi poświęca się właśnie inspektorowi nadzoru inwestorskiego. Dobrze wykonywane obowiązki przez inspektora nadzoru inwestorskiego są gwarancją należytego wykonania renowacji obiektu zabytkowego.

WYMAGANIA STAWIANE INSPEKTOROWI NADZORU INWESTORSKIEGO

Należy pamiętać, że wszelkie prace budowlane prowadzone w obiektach zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków wymagają uzyskania pozwolenia na budowę, a tym samym zapewnienia równictwa robót i nadzoru inwestorskiego. Wykonywanie robót budowlanych przy obiekcie będącym zabytkiem lub na obszarze wpisanym do rejestru zabytków wymaga, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, uzyskania pozwolenia na prowadzenie tych robót, wydanego przez właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków. Obowiązek uzyskania pozwolenia właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków wynika także z art. 36 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, który w swojej treści określa, że pozwolenia takiego wymaga m.in.: prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru.

Regulacje prawne zawarte w artykule 18 ust. 2 ustawy Prawo budowlane oraz Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 19 listopada 2001 roku w sprawie rodzajów obiektów budowlanych, przy których realizacji jest wymagane ustanowienie inspektora nadzoru inwestorskiego [4] określają szczegółowo, na jakich zasadach i przy jakich inwestycjach powinien być ustanowiony nadzór inwestorski.

Zgodnie z rozporządzeniem [4], ustanowienie inspektora nadzoru inwestorskiego jest wymagane przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków w przypadku przebudowy, rozbudowy oraz wykonywania rekonstrukcji lub remontów.

Robotami budowlanymi przy zabytkach nieruchomości wpisanych do rejestru

może kierować lub petnić nad nimi nadzór inwestorski osoba posiadająca uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi określone przepisami Prawa budowlanego, która przez co najmniej 18 miesięcy brała udział w robotach budowlanych prowadzonych przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru lub inwentarza muzeum będącego instytucją kultury (art. 37c ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami) [2].

Osoba fizyczna lub prawna, która zamierza realizować roboty budowlane przy zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru lub objętym ochroną konserwatorską, na podstawie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub znajdującego się w gminnej ewidencji zabytków, albo prowadzić roboty ziemne lub dokonać zmiany charakteru dotychczasowej działalności na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne, co doprowadzić może do przekształcenia lub zniszczenia zabytku archeologicznego – musi liczyć się z koniecznością wykonania badań archeologicznych. Zakres i rodzaj niezbędnych badań archeologicznych ustala wojewódzki konserwator zabytków w drodze decyzji, wyłącznie w takim zakresie, w jakim roboty budowlane albo roboty ziemne lub zmiana charakteru dotychczasowej działalności na terenie, na którym znajdują się zabytki archeologiczne, zniszczą lub uszkodzą zabytek archeologiczny. Ponadto wojewódzki konserwator zabytków opracowuje program prac konserwatorskich, który szczegółowo określa przy poszczególnych elementach obiektu budowlanego przewidzianego do renowacji przyczyny zniszczenia, opis zabiegów uwzględniający sposób wykonania robót, stosowane materiały i wyroby budowlane. Zarówno program prac konserwatorskich, jak i wymagania wobec osób, które będą pełnić nadzór inwestorski stanowią integralną część decyzji wojewódzkiego konserwatora zabytków o pozwoleniu na prowadzenie prac konserwatorskich i robót budowlanych w obiekcie, będącym pod ochroną konserwatora zabytków [5].

SPECYFIKA I ROLA INSPEKTORA NADZORU PRZY PRACACH RENOWACYJNYCH OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH

Ustawa Prawo budowlane z 7 lipca 1994 r., która obowiązuje do dzisiaj, reguluje kwestie związane z nadzorem inwestorskim. Zgodnie z art. 17 ustawy inspektor nadzoru inwestorskiego jest jednym z uczestników procesu budowlanego.

Są rodzaje obiektów i robót, przy których ustanowienie inspektora nadzoru inwestorskiego jest obligatoryjne. Do podstawowych obowiązków inspektora nadzoru inwestorskiego należy przede wszystkim:

- reprezentowanie inwestora na budowie przez sprawowanie kontroli zgodności jej realizacji z projektem i pozwoleniem na budowę, przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej,
- sprawdzanie jakości wykonywanych robót i wbudowanych wyrobów budowlanych, a w szczególności zapobieganie zastosowaniu wyrobów budowlanych wadliwych i niedopuszczonych do stosowania w budownictwie,
- sprawdzanie i odbiór robót budowlanych ulegających zakryciu lub znikających, uczestniczenie w próbach i odbiorach technicznych instalacji, urządzeń technicznych i przewodów kominowych oraz przygotowanie i udział w czynnościach odbioru gotowych obiektów budowlanych i przekazywanie ich do użytkowania,
- potwierdzanie faktycznie wykonanych robót oraz usunięcia wad, a także, na żądanie inwestora, kontrolowanie rozliczeń budowy.

Wybór inspektora nadzoru inwestorskiego przez inwestora jest bardzo odpowiedzialną czynnością. Od jego pracy i zaangażowania zależy nie tylko realizacja inwestycji zgodnie z dokumentacją projektową, ale również i koszty budowy. Można więc przyjąć, że mniej doświadczony wykonawca robót wymaga bardziej szczegółowego i częstszego nadzoru.

Inspektor nadzoru inwestorskiego do

pełnienia obowiązków przystępuje na podstawie odpowiedniej umowy, w której określany jest zakres i sposób wykonywania jego zadań [7]. Wiedza, którą posiada inspektor nadzoru inwestorskiego stanowi dla inwestora gwarancję, że realizowana inwestycja jest pod kontrolą fachowca. Udział inspektora nadzoru inwestorskiego w odbiorach poszczególnych zrealizowanych etapów budowy, kontrola jakości wykonanych robót, sprawdzenie, jakie zastosowano wyroby i czy zastosowano je właściwie oraz udział w kontroli robót zanikających lub ulegających zakryciu, ma zapewnić inwestorowi bezpieczeństwo i pewność, że nie popełniono błędów i budowa realizowana jest bez wad.

Kontrole prowadzone przez inspektora powinny być bardzo wnikliwe. W konsekwencji tych kontroli inspektor nadzoru inwestorskiego może zażądać ponownego wykonania wadliwie wykonanych robót, usunięcia zagrożeń i stwierdzonych wad, udokumentowania dopuszczenia do stosowania użytych wyrobów budowlanych, wykonania odkrycia tego, co zostało wykonane i zakryte (art. 2 ustawy Prawo budowlane [2]). Inspektor powinien mieć na uwadze nie tylko prowadzenie robót budowlanych zgodnie z zatwierdzonym projektem budowlanym, ale także skrupulatne przestrzeganie wytycznych decyzji wojewódzkiego konserwatora zabytków. Wszelkiego rodzaju polecenia wydawane przez inspektora nadzoru inwestorskiego, powinny być potwierdzone wpisem do dziennika budowy oraz regularnymi wpisami do dziennika prac konserwatorskich.

Podczas wykonywania robót budowa-

nych na obiektach objętych ochroną konserwatorską, często niemożliwe jest wykonanie tych robót zgodnie z zatwierdzonym projektem budowlanym. Przyczyną tego mogą być nieprzewidziane okoliczności, występujące w trakcie wykonywania robót. Przykładem może być zdarzenie przy wykonywaniu inwestycji budowlanej „Renowacja Ratusza Miejskiego” na terenie województwa dolnośląskiego. Podczas robót ziemnych związanych z rewaloryzacją i izolacją przeciwwilgociową piwnic, natrafiono na element fundamentu inny aniżeli w projekcie, co skutkowało wstrzymaniem robót. Innym przykładem są zniszczone elementy konstrukcji drewnianej stropu. Zniszczone belki stropowe, wymagały ich wymiany lub wzmocnienia. Niezbędne było zatwierdzenie metody wykonania robót przez inspektora nadzoru w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków i projektantem, włączając roboty tymczasowe i zabezpieczające, zaproponowane przez wykonawcę robót. Zdarzają się sytuacje, gdy po odkryciu elementów obiektu budowlanego, decyzją wojewódzkiego konserwatora zabytków, niektóre elementy jak: odcinki fundamentów, wycinki ścian czy nawet całe sklepienia po wykonaniu robót restauracyjnych i renowacyjnych będą wyeksponowane, umożliwiając obejrzenie tych szczegółów przez społeczeństwo. Często też przy renowacji tynków odkrywano freski i malowidła, które powinny pozostać i podlegać renowacji. W takich lub podobnych przypadkach, będą musiały nastąpić zmiany w realizacji tych przedsięwzięć renowacyjnych. Tym samym konieczne będą nowe uzgodnienia, zmiany w programie prac konserwatorskich i zmiany w decyzji wojewódzkiego konserwatora zabytków, co skutkuje często obowiązkiem opracowania i zatwierdzenia projektu zamiennego. Podobnych przykładów może być wiele. Są też przypadki rażących błędów i zaniedbań spowodowanych niedbatym pełnieniem obowiązków przez inspektora nadzoru inwestorskiego. Takim przykładem jest inwestycja wykonana na terenie województwa lubuskiego, obejmująca renowację i adaptację obiektu zabytkowego, będącego obiektem użyteczności publicznej. Zakres robót budowlanych obejmował między innymi wykonanie nowej instalacji odwodniającej, wykonanie izolacji pionowej ścian fundamentowych wraz z zastosowaniem folii kubetkowej przeciwwilgociowej. Zakres ten uwzględniony był w projekcie budowlanym. Roboty związane z wykonaniem izolacji pionowej zostały

wykonane niedbale i nieprawidłowo. Izolacja przeciwwilgociowa została wykonana w sposób nieciągły, w wielu miejscach nie przylegała do ścian, a folię wytłaczaną jako ochronę i wspomaganie istniejącej hydroizolacji, wykonawca położył odwrotnie, zamiast wytłoczeniami, w kierunku ściany fundamentowej. Tak wykonane roboty nie spełniały swojej roli. Ponieważ teren, na którym znajduje się obiekt zabytkowy, jest terenem o wysokim poziomie wód gruntowych, z chwilą aury deszczowej, nastąpiło zalanie części obiektu i zawilgocenie ścian piwnicznych. Inspektor nadzoru inwestorskiego odebrał wykonanie wadliwie robót, potwierdzając odbiór wpisem w dzienniku budowy. Popetnione rażące błędy przez wykonawcę i niedbalstwo inspektora nadzoru inwestorskiego skutkuje postępującą degradacją tego obiektu i znacznymi szkodami inwestora. Jest to negatywny przykład działania inspektora nadzoru inwestorskiego.

Uwzględnić też należy sytuację, że w konkretnych przypadkach przeprowadzenie remontu, renowacji, modernizacji obiektu konieczne będzie jednocześnie z przeprowadzeniem prac konserwatorskich lub restauracyjnych, zatem do wykonania prac o takim charakterze konieczne jest również posiadanie zarówno przez inspektora nadzoru, jak i wykonawcę robót odpowiednich kwalifikacji i praktyki. Zdarza się, że realizacja tych zadań odbywa się często w czasie pełnej lub ograniczonej eksploatacji obiektu zabytkowego lub jego części, najczęściej przy braku odpowiedniego zaplecza budowy.

Modernizacja zabytku może również dotyczyć urządzeń budowlanych lub budowlani na obszarze wokół zabytku jak: podjazdy, miejsca postojowe, przyłącza czy instalacje odwodnieniowe zabytku. W zależności od tego, z jakiego rodzaju obiektem mamy do czynienia i jakiego rodzaju roboty budowlane są wykonywane, w takiej specjalności należy ustanowić inspektora nadzoru inwestorskiego. Oczywiście może się tak zdarzyć, że w tym samym czasie będzie realizowanych szereg robót w różnych branżach, wówczas będzie na budowie działało kilku inspektorów jednocześnie, a inwestor będzie zobowiązany wyznaczyć spośród nich jednego, do którego zadań, obok ustawowych obowiązków, będzie należało skoordynowanie działań pozostałych inspektorów.

Podane przykłady wykazują, że rolą inspektora nadzoru inwestorskiego jest

przede wszystkim koordynacja i nadzór nad realizacją zadania renowacyjnego, zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy Prawo budowlane, przepisami szczególnymi, postanowieniami odpowiednich decyzji i pozwoleń na prowadzenie robót budowlanych oraz umowa z wykonawcą o roboty budowlane.

Ważną rolą inspektora nadzoru inwestorskiego jest wspieranie inwestora we wszystkich czynnościach technicznych, administracyjnych i finansowych związanych z realizacją zadania inwestycyjnego, a także zapewnienie stałej wymiany informacji z inwestorem i koordynacja swojej działalności z wymogami stawianymi przez inwestora oraz ścisła współpraca z osobami sprawującymi nadzór autorski i konserwatorski. Niezbędne będą również dobre relacje z wykonawcą robót, co usprawni realizację zadania.

Rolą szczególną inspektora pełniącego nadzór inwestorski na obiekcie budowlanym będącym zabytkiem jest stosowanie wobec obiektów zabytkowych takich zasad jak: nie szkodzić, maksymalnie zachować oryginalną substancję zabytku i wszystkie jego wartości, powstrzymać się od działań niekoniecznych, usuwać to i tylko to, co na oryginał działa niszcząco, ingerować w sposób czytelny i odróżnialny, odwracać metody i materiały, wykonywać wszelkie prace zgodnie z najlepszą wiedzą i na najwyższym poziomie. Tutaj inspektor nadzoru inwestorskiego powinien wykazać się wrażliwością na piękno, sztukę i kulturową wartość zabytków, nie dopuszczając do ich uszkodzeń i zniszczeń. Nie wystarczą zatem nawet dobre kwalifikacje inspektora nadzoru inwestorskiego, ale jego wieloletnie doświadczenie i duża dojrzałość profesjonalna.

PODSUMOWANIE

Rola inspektora nadzoru inwestorskiego przy realizacji przedsięwzięć renowacyjnych obiektów zabytkowych jest bardzo istotna i dominująca. Nie powinna być zależna od pozostałych uczestników procesu budowlanego. O ile łatwo jest korzystać ze swoich uprawnień, to należy liczyć się także z konsekwencjami wynikającymi z powierzonych obowiązków. Jest to bardzo istotne, ponieważ proces budowlany przy renowacji, modernizacji i adaptacji zabytku, prowadzi przede wszystkim do wykonania robót budowlanych w istniejących obiektach zabytkowych, co stanowi szczególne utrudnienie. Jednocześnie wiąże się z zapewnieniem bezkolizyjnej realiza-

cji przedsięwzięcia renowacyjnego. Prowadzenie prawidłowe budowy bądź robót budowlanych na obiekcie zabytkowym ma znaczenie nie tylko w trakcie wykonywania robót budowlanych, ale ma też swoje przełożenie na zrealizowaną inwestycję, jakość i terminowość wykonania robót, koszty inwestycji, użytkowanie obiektu, które najczęściej przewidziane jest na lata. Nie można zapomnieć, że strategicznym celem renowacji obiektów zabytkowych jest zachowanie i ochrona wartości dziedzictwa kulturowego człowieka.

mgr Emilia Kucharczyk, LOIIB

Piśmiennictwo i wykorzystane materiały

- [1] Ustawa z dnia 07 lipca 1994r. – Prawo budowlane (Dz.U.2017.1332 – jednolity tekst).
- [2] Ustawa z dnia 23 lipca 2003r. – o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U.2017.2187 – tekst jednolity).
- [3] Adaptacja obiektów zabytkowych do współczesnych funkcji użytkowych. Praca zbiorowa pod redakcją B. Szymygina. Lubelskie Towarzystwo Naukowe Międzynarodowa Rada Ochrony Zabytków OCOMOS. Politechnika Lubelska. Warszawa – Lublin 2009.
- [4] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 19 listopada 2001r. – w sprawie rodzajów obiektów budowlanych, przy których realizacji jest wymagane ustanowienie inspektora nadzoru inwestorskiego (Dz.U.2001.138.1554).
- [5] Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 22 czerwca 2017 w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz.U.2017.1265).
- [6] Kucharczyk E. Rola Inspektora Nadzoru Inwestorskiego w renowacji obiektów zabytkowych. Inżynieria i Budownictwo. Nr 4/2018.
- [7] Biliński T., Kucharczyk E.: Prawo budowlane z omówieniem i komentarzem. Stan na 1 stycznia 2016. Uniwersytet Zielonogórski. Oficyna Wydawnicza 2016.

Człowiek z charyzmą – wspomnienie o Józefie Rybce

„Umarłych wieczność dotąd trwa, dokąd pamięcią im się płaci...” (Wisława Szymborska)

W dniu 28 sierpnia br. pożegnaliśmy oddanego członka naszej Izby – Józefa Rybkę. Miał lat 80 i młodą duszę. Pracę zawodową związał z wykonawstwem (m.in. Zielonogórskie Przedsiębiorstwo Budowlane, Przedsiębiorstwo Budownictwa Nr 3 w Poznaniu, Żarskie Przedsiębiorstwo Budowlane, ALFA MODA w Żarach). Od 1 marca 2003 roku przeszedł na emeryturę i zamierzał objechać świat, ale ówczesne władze Izby miały na Niego inny pomysł i... utkwili w Placówce Terenowej naszej Izby w Żarach. Józefa wciągnęła ta praca. A świat? Na takie pytanie odpowiadał: Jeszcze objadę! Przecież mam dopiero 80 lat, a moja babcia przeżyła ponad 100...

Bez reszty oddał się działalności społecznej na rzecz samorządu zawodowego. Jak sam mawiał, Jego największą satysfakcją było stworzenie oraz utrzymywanie serdecznej i prawdziwie przyjaznej atmosfery wśród „żarskich”, ale nie tylko, członków Izby, a także mnogość organizowanych

szkoleń, a co najważniejsze – duża na nich frekwencja. Zaś w kierowaniu Placówką Izby cieszyło Go zaangażowanie naszych członków w pracę na rzecz Izby, bo bez ich wsparcia wiele by nie zrobił. Koleżeńska atmosfera, która pozwala żyć w przekonaniu, że nikt z nas nie jest sam. Zawsze – zarówno prywatnie, jak i zawodowo, może liczyć na wsparcie koleżanek i kolegów.

Ci z nas, którzy znali Józefa i współpracowali z nim, cenili jego wiedzę i doświadczenie zawodowe, a w szczegól-

ności, Jego chęć pomocy mniej doświadczonym, młodszym kolegom. Józef był osobą nietuzinkową, najlepszym przyjacielem i wodzem, na którym zawsze można było polegać, który zawsze służył wsparciem. Miał szczególnie dar w kontaktach z ludźmi. Potrafił dotrzeć do serc i umysłów, zawsze pogodny i uśmiechnięty, czym zyskiwał sympatię i oddanie swoich podopiecznych.

Józef, zakończył swoje ziemskie pielgrzymowanie bardzo niespodziewanie. Wypełnienie pustki, którą po sobie zostawił, wydaje się wręcz niemożliwe. Pozostaniemy wdzięczni naszemu Koledze za każdą pogodną chwilę, za inspirowanie do działań, za uśmiech i dobre rady oraz za ogromne zaangażowanie w życie naszego samorządu. Teraz, gdy Jego ziemską wędrówką znalazła swój kres, mówimy: Żegnaj Przyjacielu. Będziemy o Tobie pamiętać. Spoczywaj w pokoju!

Ewa Bosy

Bractwo w Babimoście

W tym wydaniu mam przyjemność przedstawić inżyniera Bogdana Radnego – członka Kurkowego Bractwa Strzeleckiego w Babimoście. Przed wiekami pełniły rolę grup militarnych dla obrony miast. Mogli być w nich jedynie znaczący i zamożni ludzie, pochodzący wyłącznie z miast (nie wsi). Jak jest teraz?

Jak to się stało, że został Pan jego członkiem? Co, może kto miał na to wpływ?

Bogdan Radny: – Tak naprawdę jestem jednym z założycieli Kurkowego Bractwa Strzeleckiego w Babimoście. W 1998 roku odwiedził mnie przyjaciel, późniejszy wieloletni prezes bractwa, Ireneusz Handke, zapalony strzelec sportowy, miłośnik historii miasta, miłośnik strzelców i strzelectwa historycznego. Opowiedział mi co nieco o grupie strzelców historycznych, chcących reaktywować stowarzyszenie w Babimoście. Wspomniał o strzelectwie sportowym, o spotkaniach rodzinnych i zamiłowaniu do historii. Nie musiał mnie długo namawiać... Tak stałem się członkiem założycielem Kurkowego Bractwa Strzeleckiego w Babimoście. Na jednym z pierwszych spotkań założycielskich powołano zarząd, a ja zostałem skarbnikiem bractwa. W 2010 roku wybrano mnie na wiceprezesa KBS w Babimoście, a w 2013 roku zostałem prezesem KBS. Z czasem, w brackie życie zaangażowała się moja żona Renata, która towarzyszy mi na wszystkich turniejach i spotkaniach brackich.

Czym zajmuje się Kurkowe Bractwo Strzeleckie? Ilu ma członków?

– W dużym skrócie. Spotkania braci kurkowych to głównie strzelectwo sportowe z broni typu KBKS na dystansie 50 metrów, strzelectwo bez przyrządów optycznych, stojąc z wolnej ręki – to dyscyplina sportowa również pod patronatem Polskiego Związku Sportowego. Co jest ciekawego w tym strzelaniu? Otóż główna nagroda. Tradycyjnie jest drewniana, ręcznie wykonana, malowana lub rzeźbiona, tzw. „tarcza strzelecka” – przepiękne dzieła różnych gabarytów. Strzelanie sportowe prowadzone jest właśnie do tych tarcz, na których montuje się sportową tarczkę – cel. Oprócz strzelectwa sportowego, w bractwie realizują się grupy pasjonatów broni historycznej. Przy bractwie działa również grupa młodzieżowa. Wszystkie mają swoje odzwier-

cedzenie w strukturach europejskich. Organizowane są bardzo podobne turnieje i osiągnęte są bardzo podobne zaszczyty, np. na europejskich spotkaniach strzelców historycznych odbywa się również strzelanie o tytuł Młodzieżowego Króla Europy. Obecnie bractwo w Babimoście liczy około 30 członków, jest wśród nas również jedna kobieta.

Warunki do spełnienia, aby móc wstąpić do Bractwa? Jakie obowiązki się z tym wiążą?

– Zwyczajnym członkiem Bractwa może być każdy obywatel Polski lub osoba reprezentująca inne bractwo zagraniczne, z którym KBS w Babimoście współpracuje – nieskazitelnego imienia, niepozbawiony praw publicznych, który ukończył 25 lat. Wniosek składa sam zainteresowany, jednak wprowadzić może go do bractwa jedynie obecny, pełnoprawny członek bractwa. Pełne prawa członkowskie uzyskuje kandydat po zakończeniu 12-miesięcznego stażu kandydackiego.

Przeglądając stronę internetową www.kbsbabimost.pl można obejrzeć liczne zdjęcia z imprez związanych z Państwem działalnością. To imprezy cykliczne związane z konkretnymi wydarzeniami?

– Tak. Szereg spotkań ma formę cykliczną. Najważniejsze spotkanie to tzw. Strzelanie Zielonoświątkowe – spotkanie odbywa się wiosną, na przelocie maja i czerwca. Kolejne z ważnych spotkań w bractwie to tzw. Strzelanie Żniwne – spotkanie odbywa się z końcem lata, w turnieju zostaje wyłoniony Król Żniwny. Ciekawostką jest tradycyjna konkurencja strzelecka, która odbywa się przy okazji każdego spotkania turniejowego – Strzelanie do Kura. Spotkaniom braci kurkowych towarzyszą rodziny, przyjaciele oraz osoby zainteresowane. Bractwo angażuje się w życie lokalnej społeczności. To tak w dużym skrócie. Po więcej informacji zapraszam na naszą stronę www.kbsbabimost.pl.

Na zdjęciu Renata i Bogdan Radny

16 sierpnia w Neer w Holandii odbyło się XIX Europejskie Spotkanie Wspólnoty Historycznych Strzelców, w którym wzięło udział aż 25 000 strzelców z całej Europy. Co tam się wydarzyło?

– Pierwszy raz w historii bractwa nasz Król Zielonoświątkowy, w zaciętym turnieju strzeleckim, zakwalifikował się do finału w strzelaniu o tytuł Króla Europy. W finale wzięło udział 60 strzelców z całej Europy. To wielkie osiągnięcie i wielki sukces naszego bractwa.

Moje gratulacje, bardzo dziękuję za poświęcony czas i życzę dalszych sukcesów!

Elwira Kramm

Lubuscy inżynierowie świetni w badmintonie!

Kołobrzeg – 8, 9 i 10 czerwca, II Ogólnopolski Turniej Badmintonu Inżynierów Budownictwa o Puchar Prezesa Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa z lubuskim sukcesem.

W turnieju wzięło udział 43 zawodniczek i zawodników reprezentujących sześć Izb Okręgowych: Lubuską, Łódzką, Małopolską, Śląską, Warmińsko-Mazurską oraz Zachodniopomorską, która wystawiła drużyny z Białogardu, Koszalina, Szczecina, Szczecinka i gospodarzy – Kołobrzegu. Ciężkie, ale sportowe walki trwały dwa dni. Zawodnicy rozegrali 142 mecze, w ośmiu kategoriach indywidualnych oraz jednej drużynowej.

LOIB godnie reprezentowały urocze koleżanki Iwona Dawid-Luka i Anna Dunajska oraz przystojni koledzy w osobach Jacka Drąga i Roberta Robakowskiego. Rewelacyjna informacja: zwyciężyliśmy ten turniej drużynowo dzięki srebrnemu medalowi Ani Dunajskiej indywidualnie i w duecie z Iwonką Dawid-Luka oraz pierwszemu miejscu Roberta Robakowskiego solo i ze mną w deblu.

Gospodarze świetnie zorganizowali imprezę tak w zakresie sportowym, jak i ogólnobytowym, z czego skrzętnie ko-

foto: Krzysztof Wudziński©

rzystaliśmy dla osiągnięcia jak najwyższej formy i wyników. Dziękujemy im bardzo i życzymy, aby w trzeciej edycji turnieju biesiadne spotkanie było z tańcami. Wraz z Robertem dziękujemy też bardzo Iwonce za bezpieczną i mistrzowsko płynną jazdę samochodem, dzięki której w drodze na turniej mieliśmy idealne warunki do koncentracji przedmeczowej, a wra-

cając – do relaksu, bez nawet jednej nagłej zmiany wilgotności najbliższego otoczenia.

Na koniec relacji refleksja dotycząca uczestniczących w turnieju panów. Otóż okazało się, że mężczyźni z brzuskami są najzwawszi również na kortach do badmintonu...

Jacek Drąg

foto: Krzysztof Wudziński©

Kalendarium LOIIB. Wydarzenia: czerwiec - wrzesień 2018

Czerwiec

- **2 czerwca** – Szczecin, spotkanie rad programowych biuletynów OIIB, w którym Izbę reprezentował Andrzej Cegielnik.
- **5 czerwca** – Warszawa, narada członków Krajowej Komisji Rewizyjnej PIIB z Przewodniczącymi OKR, w którym brał udział Mirosław Gruszecki – Przewodniczący OKR LOIIB.
- **7 czerwca** – Warszawa, posiedzenie Komisji Prawno-Regulaminowej, w której brał udział Mirosław Gruszecki.
- **7 czerwca** – Warszawa, posiedzenie Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej, w której brał udział Piotr Koczvara.
- **7 czerwca** – szkolenie w Gorzowie (zgodnie z harmonogramem szkoleń).
- **8-10 czerwca** – Kotobrzeg, II Ogólnopolski Turniej Badmintonu Inżynierów Budownictwa zorganizowany przez Zachodniopomorską OIIB. Podczas rozgrywek Izbę reprezentowali: Iwona Dawid-Luka, Anna Dunajska, Jacek Drąg oraz Robert Robakowski.
- **11 czerwca** – Zielona Góra, konferencja dot. obchodów jubileuszu Państwowej Inspekcji Pracy, w której uczestniczyli Andrzej Cegielnik i Tadeusz Glapa.
- **12 czerwca** – Zielona Góra, posiedzenie Okręgowej Rady LOIIB.
- **13 czerwca** – Warszawa, spotkanie Przewodniczących OIIB, w którym wzięła udział Ewa Bosy – Przewodnicząca Lubuskiej OIIB.
- **14 czerwca** – Gorzów, posiedzenie Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej LOIIB.
- **14-15 czerwca** – Uniwersytet Zielonogórski, zjazd Dziekanów wydziałów prowadzących studia na kierunku budownictwo, podczas którego Izbę reprezentował Mirosław Gruszecki.
- **15 czerwca** – szkolenie wewnętrzne Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego LOIIB z odpowiedzialności zawodowej.
- **20 czerwca** – Gorzów, uroczyste wręczenie decyzji o nadaniu uprawnień

budowlanych osobom, które zdały z wynikiem pozytywnym egzamin przed Okręgową Komisją Kwalifikacyjną LOIIB.

- **20 czerwca** – szkolenie w Zielonej Górze nt. „Nowych zasad przetwarzania danych osobowych (RODO)”.
- **21 czerwca** – rozprawa Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego z odpowiedzialności dyscyplinarnej.
- **21 czerwca** – szkolenie w Gorzowie (zgodnie z harmonogramem szkoleń).
- **22 czerwca** – Okręgowi Rzecznicy Odpowiedzialności Zawodowej przeprowadzili przesłuchanie z odpowiedzialności zawodowej.
- **22-23 czerwca** – Warszawa-Łódź, wycieczka techniczna dla członków LOIIB.
- **27 czerwca** – szkolenie w Zielonej Górze (zgodnie z harmonogramem szkoleń).
- **28 czerwca** – Gorzów, Sprawozdawcze Zebranie Ogólne członków Lubuskiego Sejmiku Gospodarczego, podczas którego Izbę reprezentowała Elwira Kramm.
- **28 czerwca** – szkolenie w Gorzowie nt. „Nowych zasad przetwarzania danych osobowych (RODO)”.
- **29-30 czerwca** – Warszawa, XVII Krajowy Zjazd Sprawozdawczo-Wyborczy PIIB, w którym uczestniczyło pięciu delegatów na Krajowy Zjazd (Ewa Bosy, Andrzej Cegielnik, Tadeusz Glapa, Mirosław Gruszecki oraz Piotr Koczvara).

Lipiec

- **3 lipca** – rozprawa Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego LOIIB z odpowiedzialności dyscyplinarnej.
- **6 lipca** – szkolenie wewnętrzne Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego LOIIB z odpowiedzialności dyscyplinarnej.
- **11 lipca** – Warszawa, pierwsze posiedzenie Krajowej Rady PIIB, w którym udział wzięli Ewa Bosy i Andrzej Cegielnik.
- **12 lipca** – Warszawa, posiedzenie Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej, w którym brał udział Piotr Koczvara.

- **26 lipca** – posiedzenie Okręgowej Komisji Rewizyjnej LOIIB oraz kontrola Okręgowej Rady LOIIB.

Sierpień

- **29 sierpnia** – Gorzów, posiedzenie Prezydium OR LOIIB.
- **30 sierpnia** – posiedzenie Zespołów Egzaminacyjnych w sprawie postępowań kwalifikacyjnych o nadanie uprawnień budowlanych.
- **31 sierpnia** – Okręgowi Rzecznicy Odpowiedzialności Zawodowej przeprowadzili przesłuchanie z odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Wrzesień

- **1 września** – Olsztyn, IV Regaty Żeglarskie Warmińsko-Mazurskiej OIIB o Mistrzostwo Polski w klasie Omega, w których udział wzięli A. Cegielnik, W. Cytryna, M. Nadziejko oraz E. Bosy – Przewodnicząca OR LOIIB.
- **4 września** – posiedzenie Okręgowej Rady LOIIB.
- **5 września** – Warszawa, posiedzenie Krajowej Rady PIIB, w którym udział wzięli Ewa Bosy i Andrzej Cegielnik.
- **7-8 września** – Gronów, Konferencja z okazji Dnia Budowlanych.
- **13 września** – szkolenie w Gorzowie (zgodnie z harmonogramem szkoleń).
- **13-15 września** – Łódź, spotkanie informacyjno-szkoleniowe Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej i Okręgowych Komisji Kwalifikacyjnych.
- **14 września** – Wrocław, Gala Inżynierska w ramach obchodów Dolnośląskich Dni Budownictwa 2018 oraz Europejskiego Roku Inżyniera Budownictwa, podczas Gali LOIIB reprezentował Mirosław Gruszecki.
- **18, 24 września** – posiedzenia Zespołów Egzaminacyjnych w sprawie postępowań kwalifikacyjnych o nadanie uprawnień budowlanych.
- **20 września** – szkolenie w Zielonej Górze (zgodnie z harmonogramem szkoleń).

- **20-21 września** – Polanica Zdrój, Forum Inżynierskie Dolnośląskiej OIIB, organizowane w ramach obchodów Dolnośląskich Dni Budownictwa, podczas którego Izbę reprezentowała Ewa Burnos.
- **21 września** – Łódź, Wojewódzkie Święto Budowlanych Łódzkiej OIIB, w którym brał udział Tadeusz Glapa.

Harmonogram szkoleń na rok 2018 - II półrocze

<p>Gorzów Wielkopolski Miejsce: Wojewódzka i Miejska Biblioteka ul. Kosynierów Gdyrńskich, godz. 15.00 (czwartek)</p> <ul style="list-style-type: none"> • 18.10. Seminarium zorganizowane przez Firmę Xella – Polska Sp. z o.o. W-wa. Zastosowanie produktów – Ytong, Silka, Multipar w budownictwie mieszkaniowym. Wykładowca: Doradca ds. inwestycji Tomasz Ralko. • 25.10. Domy z keramzytu – budowa szybka, solidna i bez kompromisów. Mieszka się komfortowo i zdrowo. Wykładowca: Jakub Dębowski – ABAKON Sp. z o.o. komandytowa Bielsko Biała. • 08.11. Ściany oporowe i zabezpieczenie skarp w budownictwie drogowo-mostowym i budownictwie hydrotechnicznym. Wykładowca: dr inż. Artur Juszczyk. • 29.11. Zawartość projektu budowlanego podlegająca sprawdzeniu przez organ administracji architektoniczno-budowlanej. Wykładowca: Agnieszka Harasimowicz. 	<p>Zielona Góra Miejsce: Uniwersytet Zielonogórski, Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska ul. Prof. Szafrana 1, godz. 16.00 (środa), sala 213</p> <ul style="list-style-type: none"> • 17.10. Seminarium zorganizowane przez Firmę Xella – Polska Sp. z o.o. W-wa. Zastosowanie produktów – Ytong, Silka, Multipar w budownictwie mieszkaniowym. Wykładowca: Doradca ds. inwestycji Tomasz Ralko. • 24.10. Domy z keramzytu – budowa szybka, solidna i bez kompromisów. Mieszka się komfortowo i zdrowo. Wykładowca: Jakub Dębowski – ABAKON Sp. z o.o. komandytowa Bielsko Biała. • 07.11. Ściany oporowe i zabezpieczenie skarp w budownictwie drogowo-mostowym i budownictwie hydrotechnicznym. Wykładowca: dr inż. Artur Juszczyk. • 21.11. Zawartość projektu budowlanego podlegająca sprawdzeniu przez organ administracji architektoniczno-budowlanej. Wykładowca: Agnieszka Harasimowicz. 	<p>Żary Miejsce: Technikum Budowlane ul. Górnośląska 2, godz. 15.00 (czwartek)</p> <ul style="list-style-type: none"> • 03.10. System realizacji inwestycji w formule „Zaprojektuj i wybuduj” – wady i zalety. ORG-BUD – SERWIS Sp. z o.o. Wykładowca: Maciej Sikorski. • 06.12. Zawartość projektu budowlanego podlegająca sprawdzeniu przez organ administracji architektoniczno-budowlanej. Wykładowca: Agnieszka Harasimowicz. <p>Nowa Sól Miejsce: Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, ul. Witosa 25</p> <ul style="list-style-type: none"> • 15.11. Ściany oporowe i zabezpieczenie skarp w budownictwie drogowo-mostowym i budownictwie hydrotechnicznym. Wykładowca: dr inż. Artur Juszczyk.
--	--	---

UWAGA!

Prosimy o podanie aktualnego adresu e-mail, ponieważ te znajdujące się w naszej bazie często są już błędne.

Informujemy, że biuro Izby na życzenie wydaje certyfikaty o uczestnictwie w szkoleniach.

Prosimy również o przesyłanie propozycji szkoleń na II półrocze 2018 na adres e-mail: lbs@lbs.piib.org.pl.

Nowi inżynierowie z uprawnieniami

Sesja wiosenna

20 czerwca 2018 roku – Gorzów, Biblioteka Herberta: uroczyste wręczenie decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych osobom, które zdały z wynikiem pozytywnym egzamin przed Okręgową Komisją Kwalifikacyjną LOIIB.

Egzamin pisemny 18 maja, ustne 21, 22, 23, 24, 25, 28 maja. Uroczyste wręczenie uprawnień: 20 czerwca. Najważniejsze dane: do egzaminu pisem-

nego podeszło 81 osób – zdało 65. Z kolei do egzaminu ustnego podeszły 84 osoby, zdały 52. Statystyki sesji wiosennej 2018 – ogólna zdawalność egzaminu w poszcze-

gólnych specjalnościach: konstrukcyjno-budowlana 74,79%, drogowo-mostowa 47,06%, instalacyjno-sanitarna 66,67%, instalacyjno-elektryczna 90,00%.

FOTORELACJA:
GORZÓW, UROCZYSTE WRĘCZENIE DECYZJI O NADANIU UPRAWNIEŃ BUDOWLANYCH

